

Aktieselskabet Saudefaldene
Vangnes 19
4200 SAUDA

Vår dato: 24.06.2024

Vår ref.: 202405950-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVEs vurdering om midlertidig fravik i Slettedalsvatnet, Sauda kommune, Rogaland

Vi viser til søknad fra Aktieselskabet Saudefaldene av 22.03.2024 og oppdatert søknad av 27.05.2024, om tillatelse til midlertidig fravik fra gjeldende manøvreringsreglement for Slettedalsvatnet i Sauda kommune.

Om søknaden

Aktieselskabet Saudefaldene skal bytte to løpehjul i Storlivatn kraftverk, og gjennomføre en befaring for revurdering av vannveien til kraftverket Sønnå Lav (figur 1). For å kunne gjennomføre dette har Aktieselskabet Saudefaldene behov for å fravike fra fastsatt sommervannstand for Slettedalsvatnet. Aktieselskabet Saudefaldene søker derfor om tillatelse til å holde Slettedalsvatnet mellom HRV og HRV -20 m i perioden 15.07.24–15.09.24. I henhold til gjeldende manøvreringsreglementet, gitt ved kgl.res. 01.04.2011, skal vannstand i sommerperioden holdes mellom HRV og HRV -10 m.

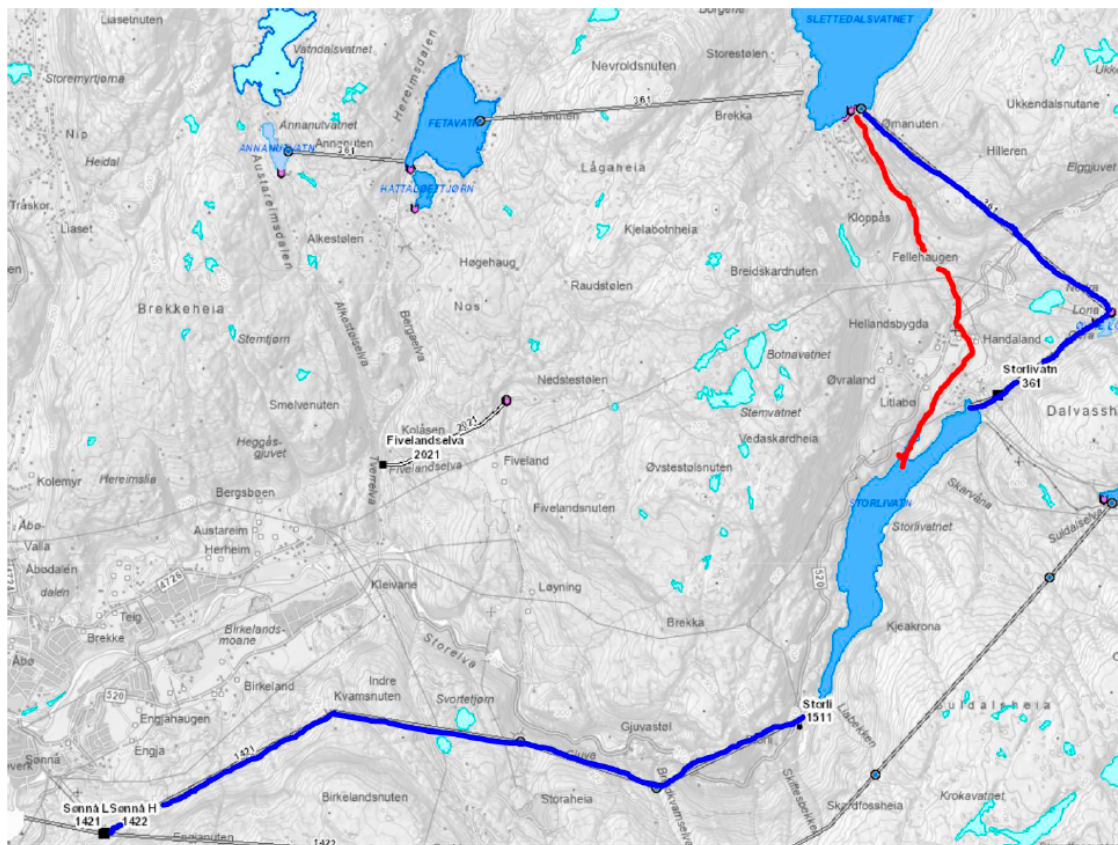
Under revurderingen av vannveien til Sønnå Lav kraftverk skal vannveien være helt nedtappet i to uker (2.09.24–22.09.24). I denne perioden vil det slippes minimalt med vann fra Slettedalsvatnet, kun det som trengs for å etterfylle Storlivatnet for slipp av minstevannføring på 3 m³/s herfra. Etter de to ukene kan det produseres på ett av aggregatene i Storlivatn kraftverk, og dermed vil noe av vannet i Slettdalsvatnet kunne tappes. Dette lar seg gjøre fordi løpehjulene skal byttes hver for seg. Bytte av løpehjulene skal foregå over syv uker fra 2.09.24.

Ved å holde vannstanden i Slettedalsvatnet på et lavt nivå i forkant av arbeidet vil faren for overløp og flom i Hellandsbygda bli redusert, og produksjonstapet fra Slettdalsvatnet vil minske. Hellandsbygda som ligger mellom Slettedalsvatnet og Storlivatnet er svært utsatt for flom, og bør ikke utsettes for større flomfare enn det som er tilfelle i normalsituasjonen. Dersom tilsiget i perioden blir for stort åpnes tappelukene i Slettedalsvatnet som normalt for å bidra til flomdemping.

Aktieselskabet Saudefaldene oppgir avslutningsvis at det som en følge av tilsig og snøsmelting, ikke vil være mulig å holde Slettedalsvatnet så lavt som HRV -20 m gjennom hele sommeren.

Aktieselskabet Saudefaldene søkte opprinnelig om tillatelse til å holde Slettedalsvatnet mellom HRV og HRV -15 m i perioden 15.07.24–15.09.24. Prosjektet var da planlagt å vare i fem uker. Med en vannstand på HRV -15 m ved starten av prosjektperioden var det beregnet at prosjektet kunne gjennomføres med 85 % sannsynlighet for å unngå overløp. Varigheten på prosjektet ble deretter utvidet fra fem til syv uker. Etter beregninger fra Aktieselskabet Saudefaldene bør vannstanden da ligge på HRV -20 m for å få tilsvarende sikkerhet mot flom og overløp.

Figur 1. Omtalte vannveier er markert med blått. Slettedalselva gjennom Hellandsbygda er markert med rødt (søknad s. 3).

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har sendt saken på begrenset høring til Sauda kommune, Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Opprinnelig søknad ble sendt på høring 5.04.2024, og oppdatert søknad ble sendt på høring 29.05.24.

Statsforvalteren i Rogaland uttaler i brev av 15.05.2024:

Statsforvalteren si vurdering

«Det er registrert artar i influensområdet som er sårbare for forstyrring i hekketida. Statsforvaltaren legg derfor til grunn at støyande arbeid og eventuell naudsynt helikopterflyging blir lagt utanom hekketid, og til den perioden for arbeid som er

oppgitt i søknad. Oppstart av nedtapping av vatnet, planlagt frå 15. juli, ser vi ikkje på som problematisk med mindre denne delen av arbeidet òg vil føre med seg mykje støyande aktivitet. Dersom tiltaket ikkje kan gjennomførast innanfor oppgitt periode, ber vi NVE ta ei ny konkret vurdering av dei enkelte arbeidsprosessane opp mot registrerte naturverdiar i området.

For å unngå stranding av fisk, ber vi om at NVE set vilkår om gradvis nedtapping av vatnet.»

Statsforvalteren i Rogaland uttaler i e-post av 14.06.2024:

«Statsforvaltaren i Rogaland har ingen merknadar til supplerande høyring av søknad om løyve til midlertidig fråvik frå manøvreringsreglementet for Slettedalsvatnet i Sauda kommune.

Vi viser elles til vår tidlegare uttale i saka i brev av 15.05.24.»

Sauda kommune uttaler i e-post av 7.06.2024:

«Viser til søknad om midlertidig fravik fra manøvreringsreglement for Slettedalsvatnet i Sauda kommune.

Det bekreftes samtidig at Sauda kommune mottok oppdatert søknad 03.06.2024. Sauda kommune har ingen merknader eller kommentarer til endringene gjort i søknaden fra Saudefaldene.»

Aktieselskapet Saudefaldene kommentert den første uttalelsen fra Statsforvalteren i e-post av 23.05.2024:

«Det er ingen kjente problemstillinger knytta til stranding av fisk. Det å halde vasstanden 5m lågare enn normalt gir ingen nye risikomoment i forhold til normal drift. Den einaste forskjellen er at vatnet er 5m lågare nede.

Støyproblematikk er ikkje ei aktuell problemstilling. Alt arbeidet er inne i kraftverket og det er normalt lite hekking i fjellhallar.»

NVEs vurdering

Gjeldende manøvreringsreglement for Slettedalsvatnet ble gitt ved kgl.res. 1.04.2011. Høyeste regulerte vannstand (HRV) og laveste regulerte vannstand (LRV) er satt til hhv. kote 475,00 og 429,00. I tillegg er det fastsatt følgende om manøvreringen:

«Vannstanden i Slettedalsvatnet skal i perioden 15. juli – 15. september holdes mellom HRV og HRV – 10,0 dersom tilsigsforholdene tillater dette. Dersom dette ikke oppnås pga. sviktende tilsigsforhold, arbeid med reguleringsanleggene, eller utenforliggende forhold, skal Sauda kommune orienteres skriftlig og holdes løpende orientert om forholdet.»

Aktieselskapet Saudefaldene søker om tillatelse til å holde vannstand i Slettedalsvatnet mellom HRV og HRV -20 m i sommerperioden. NVE konstaterer at det i

manøvreringsreglementet er en åpning for å fravike fra fastsatt sommervannstand, som en følge av arbeid med reguleringsanleggene. Omsøkte fravik inngår i denne kategorien og det er i utgangspunktet ikke nødvendig med en egen tillatelse fra NVE. NVE har likevel gjort en vurdering i forbindelse med at søknad om fravikelse ble sendt inn til oss.

Statsforvalteren oppgir at det er registrert arter i influensområdet som er sårbare for forstyrrelser i hekketida, og legger derfor til grunn at støyende arbeid og eventuell helikopterflyging blir lagt utenom hekketida. Aktieselskapet Saudefaldene presiserer i sitt svar at støyproblematikk ikke er en aktuell problemstilling, da arbeidet skal foregå inne i kraftverket. NVE registrerer at konsesjonær ikke har kommentert eventuell bruk av helikopter. Dersom det er behov for helikopter bør det legges utenom hekketida til aktuelle arter, etter nærmere avtale med Statsforvalteren. NVE har ingen ytterligere kommentarer.

Statsforvalteren ber videre om at NVE setter vilkår om gradvis nedtapping av Slettedalsvatnet, for å unngå stranding av fisk. NVE anbefaler at dette hensyntas.

Aktieselskapet Saudefaldene oppgir i søknaden at vannstandsrestriksjonen for Slettedalsvatnet hovedsakelig er satt av hensyn til landskapsmessige forhold. De oppgir at det er beskjedne bruk av båt på Slettedalsvatnet, og at vannstanden ikke påvirker stier eller annen ferdsel rundt vatnet. Vedrørende fisk i Slettedalsvatnet trekker de frem at det ikke er noen kjente negative konsekvenser ved å holde vannstanden 20 m under HRV gjennom sommeren, og at omsøkte fravik ikke vil påvirke anadrom strekning i vassdraget. NVE legger disse opplysningen til grunn for vurderingen av omsøkte tiltak.

NVE registrerer at det i manøvreringsreglementet ikke er krav til slipp av minstevannføring fra Slettedalsvatnet. Ellers er vannveiene som vil bli påvirket av arbeidet kraftverkstunneler (figur 1).

I vår vurdering legger vi vekt på at en lav vannstand i Slettedalsvatnet i forkant av arbeidene, vil redusere faren for flom nedstrøms. Basert på søknaden, innkomne uttalelser og NVEs egne erfaringer, kan vi ikke se at omsøkte fravik fra sommervannstand i Slettedalsvatnet i perioden 15.07.24–15.09.24 vil være til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser, eller de økologiske forholdene i vassdraget. NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8–12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av kort varighet. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. 3

Konklusjon

NVE vurderer at planlagt tiltaket kan gjøres innenfor gjeldene reglement av 1.04.2011. Utover dette har NVE ingen øvrige kommentarer, men minner om at i henhold til reglement, skal Sauda kommune holdes løpende orientert.

Med hilsen

Brit T. Haugen
fagleder

Anne Karine Herland
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Aktieselskabet Saudefaldene

Kopimottakerliste:

ROGALAND FYLKESKOMMUNE
STATSFORVALTEREN I ROGALAND
SAUDA KOMMUNE